

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาเครือข่าย ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยออกเป็นระยะ นำเสนอออกเป็นระยะโดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการของเกษตรกร

ระยะนี้เป็นการวิเคราะห์สภาพด้านการเกษตรกรรม เทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น การวิเคราะห์สภาพการของเกษตรกร รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพ ปัจจัยเงื่อนไข ปัญหาการเกษตรกรรม พร้อมทั้งความต้องการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการทำเกษตรกรรม โดยใช้การประชุมระดมความคิดและสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ เพื่อนำผลจากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3.1.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย กลุ่มเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง จำนวน 3 คน กลุ่มเกษตรกร ตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 26 คน

3.1.2 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายข้างต้น เป็นแบบประเด็นการประชุมระดมความคิด และแบบประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึก เนื้อหาประกอบไปด้วย

3.1.2.1 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับบริบทพื้นที่ของตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

3.1.2.2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาการเกษตรกรรม การรับรู้ ตระหนักรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การทำการเกษตรกรรมยั่งยืน ของเกษตรกร ตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

3.1.2.3 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน ข้อจำกัด ของการทำเกษตรกรรมยั่งยืน การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้เกษตรกรยั่งยืน ของเกษตรกร ตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมระดมความคิด และการสัมภาษณ์กับกลุ่มเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 คน กลุ่มเกษตรกร ตำบลโนน

ทอง อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น เพื่อเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการปัจจัยสนับสนุนของการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนของชุมชน โดยดำเนินการประชุมระดมความคิดกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 26 คน

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประชุมระดมความคิดและการสัมภาษณ์เชิงลึก และสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารวิชาการ บทความ งานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จัดกลุ่มประเด็นข้อค้นพบ และสรุปตีความพรรณนา เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการเพื่อเป็นข้อมูลประเด็นกำหนดปัจจัยสนับสนุนศักยภาพและข้อจำกัดของการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนของชุมชน

3.2 ระยะที่ 2 ศึกษาความต้องการและแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะชุมชน อยู่ดี กินดี มีสุข

ระยะนี้เป็นการเป็นการศึกษาความต้องการและแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะชุมชน อยู่ดี กินดี มีสุข ของเกษตรกร เทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

3.2.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะชุมชน อยู่ดี กินดี มีสุข คือ เกษตรกรชุมชนตำบลโนนทอง และเกษตรกรที่ทำเกษตรยั่งยืน บ้านโนนทอง หมู่ที่ 15 จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจงเกษตรกรที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัยเป็นเครือข่ายการจัดการเรียนรู้เกษตรกรรมยั่งยืน

3.2.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างข้างต้น เป็นแนวประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการและแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะชุมชน อยู่ดี กินดี มีสุข ของเกษตรกร ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.2.3.1 ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้
เกษตรกรรมยั่งยืนที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1

3.2.3.2 การสัมภาษณ์แบบเชิงลึกกับผู้นำต้นแบบเกษตรกรรมแบบยั่งยืน

3.2.3.3 การสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมพัฒนา จำนวน 6 คน ที่ยินดีต้องการพัฒนา
และร่วมโครงการวิจัยตลอด เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายให้ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาและความคาดหวังต่อ
การพัฒนาเครือข่าย ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3.3 ระยะที่ 3 ดำเนินการพัฒนา และศึกษาผลดำเนินการพัฒนาเกษตรกรเครือข่ายการจัดการ เรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านเกษตรกรรมยั่งยืน

ระยะนี้เป็นการนำสิ่งที่คาดหวังและแนวทางที่ได้ของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายลงสู่การปฏิบัติ
เพื่อพัฒนาและศึกษาผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราช
ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะชุมชน อยู่ดี กินดี มีสุขในด้านความรู้ และพฤติกรรม
รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุมชนและเกษตรกรตำบลโนนทอง บ้าน
โนนทอง หมู่ที่ 15 จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจงเกษตรกรที่สนใจทำเกษตรยั่งยืน ยินดีเข้าร่วม
วิจัย ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันกับในระยะที่ 2

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบประเด็นการสัมภาษณ์ผลการพัฒนา
เครือข่ายการจัดการเรียนรู้ ในประเด็นเกี่ยวกับความรู้เข้าใจในเกี่ยวกับทำเกษตรยั่งยืน และพฤติกรรม
การทำเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรมการเรียนรู้ของเครือข่าย การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ การวางแผน
การผลิต การบริโภค ความสัมพันธ์ของเครือข่าย และความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
เกษตรกรรมยั่งยืน

3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการประเมินผลการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอน
หลัก ดังนี้

3.3.3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินผลการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้

3.3.3.2 กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่ต้องการประเมินผลการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้

3.3.3.3 จัดตั้งและดำเนินการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ได้

3.3.3.4 ค้นหาผู้นำต้นแบบเกษตรกรกรมแบบยั่งยืน และกระบวนการจัดการเรียนรู้จากการเสนอของกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

3.3.3.5 ดำเนินการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้เกษตรกรกรมแบบยั่งยืน และกระบวนการทำการเกษตรกรมแบบยั่งยืน จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรเครือข่ายและผู้นำต้นแบบเกษตรกรกรมแบบยั่งยืน

3.3.3.6 ดำเนินการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับผลการพัฒนาเครือข่าย

3.3.3.7 นำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์ และสรุปผลการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านเกษตรกรมแบบยั่งยืน

3.3.3.8 คัดเลือกข้อมูลให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการนำบทสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านเกษตรกรมแบบยั่งยืนเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะชุมชน อยู่ดี กินดี มีสุข: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ให้กับเทศบาลตำบลโนนทอง และคัดเลือกข้อมูลให้กับเกษตรกรตำบลโนนทอง บ้านโนนทอง ในการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกร

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล ผลการพัฒนาเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านเกษตรกรมแบบยั่งยืนทำการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดกลุ่มเนื้อหาและนำเสนอในลักษณะการบรรยาย ประกอบแผนภาพประกอบตามลักษณะความเหมาะสมของเนื้อหาที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง